

VÁCDUKAI

KISBÍRÓ

KIADJA A VÁCDUKA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

A 2016-os év tervei

A következő év mindjárt egy nagy adóváltozással indul. A magánszemélyek kommunális adója változik meg: az ingatlanokra kivetett adó mértéke 28.000 Ft lesz. Azok a tulajdonosok, akik Vácduka Község Önkormányzatának illetékességi területén lakóhellyel rendelkeznek, 53,5%-os kedvezményt kapnak. Így 13.020,-Ft-ot kell nekik fizetni, vagyis a jelenleginél kevesebbet.

Ahhoz, hogy minél pontosabban meg tudjuk határozni az egyes tulajdonosokra háruló adófizetési kötelezettséget, adatlapot küldtünk ki, így kérve az Önök segítségét. Ezúton is köszönöm mindazoknak, akik visszajuttatták a kitöltött dokumentumokat.

Az idén megrendezett programjainkat jövőre is folytatjuk. Reméljük, továbbra is legalább ugyanolyan népszerűek lesznek, mint amilyenek idén voltak. Tervezünk újakat is, de mivel egyelőre még bizonytalan a sorsuk, engedjék meg, hogy bővebbet ne írjak róluk.

A közvilágítási és az útkarbantartási munkák nagyon időszerűek azokon a településrészekben, amelyek eddig kimaradtak ezekből a beruházásokból. Az útkérdéssel kapcsolatban továbbra is az az álláspontunk, hogy a vízelvezetéssel együtt kell kezelni az egyes utcák karbantartásának problémáit. Ez nem halasztást jelent, hanem azt, hogy hosszú távú megoldást szeretnénk találni.

A lakossági tájékoztatást és információközlést is megerősítjük. Ebben segítséget kaphatunk 2016-ban az Izo-top Tájékoztató Ellenőrző Társulástól, amelyben alapító tagként idén ősztől jelen vagyunk.

Civil szervezeteinket továbbra is támogatjuk. Örülünk működésüknek és szerepléseiknek különböző rendezvényeinken.

Továbbra is törekszünk más településekkel való együttműködésre, legyenek akár a szomszédban, akár távolabb. A kultúra terén ismételten tervezzük megnyitni, ha először részlegesen is, a falu könyvtárát. Ez a lehetőség nemcsak a könyvek és írásos művek megismerésére és a hagyományőrzésre, az új, elektronikus-internetes könyvtári rész és archívum kialakítására, hanem kisebb csoportok keretében foglalkozások, találkozók, klubszervező beszélgető körök-társaságok kialakulására is lehetőséget adna.

Máris oly' sok mindenről írtam Önöknek a 2016-os évre tekintve, hogy alaposan feladtam magamnak, illetve az Önkormányzatnak a leckét, hogy ezek a tervek megvalósuljanak. Állunk elébe!

Már csak egy jó kívánságot szeretnék tolmácsolni Önök felé:

Békés Boldog Karácsonyi Ünnepeket

és

Sikerekben Gazdag Új Évet kíván

Vácduka Község Önkormányzata nevében
Makkos László Polgármester és a Képviselőtestület

Vácduka, „ahol élni jó”

Én már lassan ötven éve, kisfalunkban élek!
Engedjék, hogy néhány szóval elmondjam az érveim!
Ember ide egyszer téved, a többi már tervezett,
Jól érzi itt magát: öreg, fiatal, s gyerek!

Sok-sok évvel ezelőtt még működött az Intézet,
Több száz gyerek nevelkedett velünk itt végleg.
Falubéli nem is egy, sok dolgozhatott közöttük.
Szerintem sok szép emléket még ma is őrizzük!

Vége lett a szép éveknél, falu létszám csökkent ám!
De felfedezte sok kedves család a vidék zamatát!
Közénk jöttek építkeztek megszerettük őket is,
Reméljük, kis közösségünk együtt építjük velük!

Falu program is van jócskán: farsang, karácsony, szüreti!
Megmozdul a programokon, kicsi, felnőtt, s aki csak teheti!
Ha lovagolni támad kedved, megteheted azt is ám
Szeretettel várnak rád Turul Lovas udvarán!

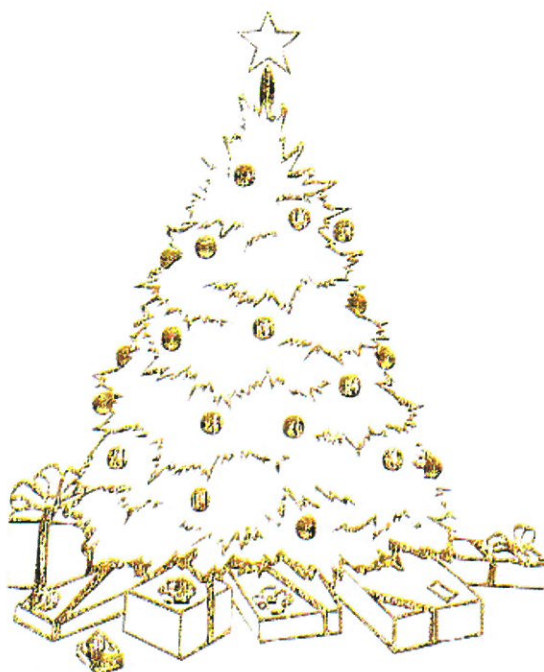
Óvodánk az csodaszép lett, iskolánk is bővült már!
Bár egy tornaterem csodákat tenne tán!
Rendezvényeket megoldjuk, összetartás az adott,
Keresztény közösségünk nagytermet biztosított!

Annyi minden adottság van e kicsinyke faluban!
Összefogással megoldhatjuk minden gondunk, bajunkat!
Azt szeretném már csak zárszónak megtenni:
Ne hagyjuk e gyöngyszemünket tönkretenni!!!

Fogjunk össze egész évben, boldogságban éljünk itt!
Hogy tanulják ezt tőlünk gyermekeink!
Azt teszik ők, is, mint amit látnak:
Szeretetet, boldogságot kicsiny falucskánknak!!!

Áldott, békés ünnepeket!

H. E.

Elfutott a 2015-ös év

Nem is olyan könnyű számba venni, mi minden történt 2015-ben Vácdukán. Oly' sok minden jut az eszünkbe, hogy segítségül kell hívni a naptárat, amelybe minden alkalommal szorgalmasan feljegyeztük a történéseket. Jól eső érzés tölt el bennünket, hogy a sok akadály és nehézség ellenére pozitív mérleggel zárhatjuk az évet. Az új és immár hagyományosnak tekinthető rendezvényeink sikeresek voltak, sok falubélit megmozgattak, így örömdetesen sokan vettek részt a Fánksütő verseny, a Tavaszi Nagytakarítás, a Kihívás Napja, a Falunap, a Brunszvik Teréz Emlékünnepség, az Idősek Napja, a Szüreti Felvonulás, az Egészségnap, és Karácsonyfa állítás és díszítés rendezvényein. Az önkormányzat mellett a helyi civil szervezetek is rendeztek programokat, így azokkal együtt sok szórakozási-találkozási lehetőség adódott az érdeklődők számára.

A képviselőtestület minden hónapban legalább egyszer ülésezett az év közben felmerülő és döntést igénylő ügyek sokasága miatt. Több rendeletet módosítottunk, aktualizáltunk és részben újakat is hoztunk. Az iskola új épületszárnyának egész évben zajló építkezését sok fáradsággal és egyeztetéssel sikeresen befejeztük. Az új tantermeket méltóképpen adtuk át az iskolásoknak, ráadásképpen egy új műfüves pályával, amely megfelelő körülményeket biztosít a testnevelés órák számára, illetve a délután és a hétvégén, a focizni kedvelőknek.

Tavasszal volt egy elvesztett bírósági perünk, amely miatt több, mint 17 milliót ki kellett fizetnünk. Szerencsére sikerült a másik féllel megállapodni abban, hogy két részletben teljesítjük kötelezettségünket, így elkerültük a teljes pénztelenség állapotát. Párhuzamosan elindítottuk az ÖNHIKI támogatási igényünket a minisztérium felé ennek az összegnek az erejéig. Több hónapos várakozás után végül sikerrel jártunk, és ősz

végén megkaptuk a kért összeget. Nagy könnyebbséget jelent ez az egész falu számára.

Mindeközben elvégeztük az apróbb javításokat, az eddig elmaradt karbantartásokat, például az Egészség-ház belső kifestését, amely az épület megépítése óta nem történt meg.

Lehet, sőt biztos, hogy mindent nem említettem, ezért elnézést kérek Önöktől. Bizonyára jó pár olyan tény is kimaradt, amelyekről többen is szeretnének bővebben hallani. Szívesen fogadjuk, ha kérdéseikkel megtisztelnak minket, kérjük, hogy bátran keressenek meg mind engem, mind a képviselőtestület tagjait!

Makkos László polgármester

ILYEN VOLT AUGUSZTUS 20-a VÁCDUKÁN

Augusztus 20-án kis falunkban a korábbi évek szokásai szerint nemcsak Szent István napját, az államalapítást ünnepeltük, hanem megrendezésre került a falunapunk is.

Délután kettő órakor Makkos László polgármester ünnepi köszöntőjével nyitotta meg a rendezvényt, majd a Vácdukáért Címet adományozta két dukai lakosnak. Így a cím viselője lett Rajkiné Gyetvai Irén, aki a védőnői tevékenységén túl áldozatos munkával foglalkozik a kisgyerekekkel és családjaikkal hosszú évek óta. A másik címet Vágó Sándor kapta, a település előző polgármestere kapta, aki 12 éven át vigyázta falut. Szabó Mihály káplán kenyérszentelése után az Örök Ifjak Nyugdíjas Klub és a Jézus Szíve Kórus egy színvonalas, szórakoztató műsorral lepte meg a közönséget. Ezután a Művelődési Ház falait elhagyva a focipályán folytatódott a programok.

Nagy érdeklődés kísérte Kozák József dudaművész előadását, majd az iskolások produkcióját. A hagyományos folklór-produkciókat a Váczi Néptáncgyűttes táncosainak fellépése zárta, akiknek dudaművészünk húzta, illetve fújta a talpalávalót. A délután folyamán a Répa Retek Mogyoró társulat gyermekműsora, a Duna Gyöngye Mazsorett csoport előadása, a 3-1-2 Meridián torna bemutatója, a Nagyön Ütősök produkciója és Gladiátorok harca szórakoztatta a közönséget.

Eközben a gyerekek a Rodeó Bikán, a mászófalon, az ugráló várban és trambulínon próbálhatták ki ügyességüket és erejüket. A kézműves sarokban kar-

kötőt és Vácduka-címert készíthettek, természetesen a csillámtetoválás sem maradhatott el. Az út mellett a kirakodó vásárosok egész délután kínálták portékáikat.

Délután öt órára az üstökben elkészültek a finom falatok: a vadászok vaddisznópörkölttel, az önkormányzat sertéspörkölttel és főtt krumplival várta a rendezvényen részt vevő lakosokat.

A falatozás alatt a Pogácsasütő verseny és a Vácduka-totó helyezéseit is kihirdették. A Pogácsasütő verseny eredménye:

1. helyezett: Motonok Marianna
2. helyezett: Papp Istvánné
3. helyezett: Kollár Istvánné

Közönségdíjas Papp Istvánné pogácsája lett.

A vacsora alatt és után DeeJaySabby biztosította a zenét a baráti beszélgetésekhez, a tánchoz. A rendezvényt gyönyörű Tűzijáték zárta.

Köszönjük minden résztvevőnek és fellépőnek, hogy eljött és velünk együtt ünnepelte augusztus 20-át. Köszönjük a szervezők és segítők áldozatos munkáját.

Egy kis fényképválogatás segít felidézni a legjobb pillanatokat. Köszönjük a Session Photo közreműködését.

Összes kép megtekinthető a sessionphoto.hu oldalon.

Augusztus 20-a után sem maradtunk események nélkül:

- Augusztus 31-én megtörtént az iskola új épületszárnyának átadása a tanévnyitóval egybekötve.
- Szeptember 23-án Brunszvik Teréz Emlékünnepséget tartottunk.
- Október 1-jén köszöntöttük az időseket az Idősek Napja alkalmából.
- Október 3-án Szüreti Felvonuláson vehettek részt az érdeklődők.
- Október 23-án ünnepi megemlékezést tartottunk az 56-os forradalom alkalmából.
- November 14-én Egészségnap zajlott.
- November 28-án volt az Adventi készülődés.
- December 5-én jött a Mikulás.
- December 13-án Adventi Hangversenyt rendeztünk.
- December 19-én Aranyhajnal Alapítvány Karácsonyi koncertjén,
- December 20-án Karácsonyfa-állításon és díszítéssel vehettek részt a dukaiak a Béke téren.

Az iskola új épületszárnyának átadása

2015. augusztus 31-én Harrach Péter országgyűlési képviselővel, Hanesz József KLIK elnökkel és Magyar Zitával, az EMMI Hátterintézmény-felügyeleti főosztályvezetőjével együtt ünnepélyes keretek között átadtuk iskolánk új épületszárnyát. A régóta várt három tantermes bővítés 100 %-ban állami támogatásból valósult meg, köszönhetően Magyarország Kormánya pozitív döntésének. Az új épületszárnyban a mai kornak megfelelő környezetben tanulhatnak a diákok és sajátíthatják el a tananyagot. Az átadás során a rendezvény fényét emelte a meghívott vendégek közvetlen beszéde és az iskolások színvonalas műsora.

Az eseményről a váci ESTV is készített beszámolót, amelyet a következő linken érhetnek el (a vácducai rész a 3.40 perctől 4.20-ig, illetve 5.04-től 7.13-ig tart):

<http://estv.hu/download.php?view.1557> • <http://estv.hu/download.php?view.1557>

FELHÍVÁS – MŰFÜVES PÁLYA BÉRLÉSÉRE

Helye: Általános Iskola - 2167 Vácduka, Ifjúság u. 2.

Bérleti díjak: A 9/2014. (XII.20) számú önkormányzati rendelet alapján

• 2015. október 1-től 2015. december 31-ig 3.000,- Ft/óra • 2016. január 1. napjától 4.000,- Ft/óra

A pálya bérlése hétköznap 17.00 és 20.00 óra között, hétvégén 9.00 és 19.00 óra között lehetséges.

További információkat Borgulya János ad a 06/70- 396-2810 telefonszámon.

Vácduka Község Önkormányzata

Brunszvik Teréz emlékünnepség

2015. szeptember 23-án délután Brunszvik Teréz Emlékünnepséget rendeztünk az Óvoda udvarán. Brunszvik Teréz, aki a XIX. századi Magyarországon az első óvodákat, akkori nevükön kisdudókat megalapította, utolsó éveit a vácducai kastélyban töltötte és falai között halt meg. A Képviselő-testület döntése

alapján tiszteletünk jeléül óvodánk 2015. szeptember 1-jétől a Brunszvik Teréz Óvoda nevet viseli. Az Emlékünnepségre meghívtuk Martonvásár polgármesterét, dr. Szabó Tibort, aki rövid beszédében a két település közötti kapcsolatokra és a jövőbeli együttműködési lehetőségekre hívta fel a figyelmet. Az óvodá-

sok és iskolások műsora, valamint a Martonvásári Alapfokú Művészeti Iskola egyik növendékének előadása is színesítette programunkat. Az emlékünnepekség zárásaként a polgármesterek megkoszorúzták az óvoda falán elhelyezett Brunsvik Terez emléktáblát.

Szüreti felvonulás

A Szüreti felvonulás Vácdukán a kialakult hagyomány szerint minden év október első szombatján kerül megrendezésre. Idén ez a nap október 3-ra esett. Az idő nagyon kegyes volt hozzánk, így délután ragyogó napsütésben gyülekeztek a Tűzoltószertár melletti kis téren a népviseletbe öltözött gyerekek, felnőttek, valamint a lovasok és a kocsisok.

A megszokott útvonalon indult a felvonulás három megállóval, ahol tánc, zene, kínálás várta a résztvevő-

ket, a Művelődési Ház volt a felvonulók utolsó állomása. Itt szőlődarálás, -préselés és természetesen mustkóstolás, valamint kézműveskedés várta az érdeklődőket. A vendéglátás során először a más településről érkező felvonulók kóstolhatták meg az üstben főtt finom babgulyást, majd a helyi felvonulókat, szervezőket és érdeklődőket várta az ízletes vacsora. A bál előtt a kitűnő rádi Lingvay Pincészet borkóstolóján vehettek részt a borkedvelők. Este 8 órakor aztán kezdetét vette a másnap hajnali fél 4-ig tartó táncos mulatság.

Köszönettel tartozunk mindazoknak, aki segítette és támogatta a rendezvényt felajánlásaikkal és a sok háttér munkával, valamint a környékbeli településekről érkező lovasoknak és fogatosoknak. Reméljük, jövőre ismét ilyen szép számú vendéget üdvözölhetünk a vácducai szüreti felvonuláson.

Október 23-i megemlékezés Vácdukán

Idén is megemlékeztünk az 1956. október 23-i eseményekről a Művelődési Házban. Az emlékünneepségen részt vett és beszédet mondott Harrach Péter országgyűlési képviselőnk is. Az ünnepi műsort – a kialakult hagyomány szerint – az iskola 7. osztályos tanulói adták, akik korabeli felvételekkel idézték fel az 59 évvel ezelőtti eseményeket.

Ebben a segítségükre voltak azok a vácducai lakosok is, akik tanúi voltak egy-egy forradalmi történésnek.

Köszönetünket fejezzük ki Harrach Péter országgyűlési képviselőnek, hogy megtisztelte rendezvényünket és megosztotta a nézőkkel a szabadsággal kapcsolatos értékes gondolatait. Köszönjük az iskolásoknak, valamint az őket felkészítő tanároknak a színvonalas előadást.

Márton-napi lámpás felvonulás

November 13-án, pénteken este – félretéve a babonákat – ismét megrendezésre került a Márton-napi lámpás felvonulás. Az óvodai és iskolai előkészületek után a gyerekekből és felnőttekből álló csapatok nekivágtak a saját maguk készített lámpásaikkal, hogy a falun belül, térkép alapján megtéve egy nagy kört, teljesítsék az úton lévő állomások feladatait. A feladatok próbára tették a résztvevők tudását, ügyességét és bátorságát is – igazán félelmetes, sötét helyeken is át kellett kelniük a csapatoknak. Az utolsó megállónál, a Művelődési Háznál forró teával és zsíros kenyérrel várták a szervezők a „megfáradt vándorokat”. Miután mind a 13 (8-16 fős) csapat megérkezett, a tábortűz is fellobbant, amit közös éneklés kísért. Ahogy a tűz fénye halványult, úgy indultak hazafelé a gyerekek és a felnőttek, egy újabb élménnyel gazdagabban.

Köszönjük a szervezést és a program lebonyolítását az iskola dolgozóinak és az SZMK-nak.

BURSA HUNGARICA

2015. november 9-ig lehetett pályázni a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázatra.

Az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő által meghirdetett Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2016. évi fordulójához Vácduka Község Önkormányzata is csatlakozott, így lehetősége nyílt arra, hogy a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok számára anyagi segítséget nyújtson a felsőoktatásban való részvételhez.

Vácduka Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat 2016. évi fordulójában minden pályázatot pozitív elbírálásban részesített az alábbiak szerint:

„A” kategóriában 4 db pályázat érkezett, a pályázókat havi 5000 Ft-tal támogatjuk 10 hónapon keresztül.

„B” kategóriában nem érkezett pályázat.

Az önkormányzat döntéséről 2015. december 17-ig az EPER- Bursa rendszeren keresztül elektronikusan értesíti a pályázókat.

Mosógép csereprogram Vácdukán

A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium az Otthon Melege Program keretében meghirdetette a Háztartási nagygépek (mosógép) energia-megtakarítást eredményező cseréjének alapprogramját. A pályázatokat a Közép-magyarországi régióban, így Vácdukán is 2015. július 07-től lehetett benyújtani.

Az önkormányzat - híven a korábbi nyilatkozataihoz -, felkészülten, kellő időben, több alkalommal informálta az érdeklődő lakosokat erről a lehetőségről. Tájékoztatók, pályázati előkészítő találkozók és megbeszélések után közel 30 családnak tudtak a képviselők segíteni a pályázatok beadásában. A támogatási kiértékelés alapján minden pályázó jogosulttá vált a kért támogatási összegre, így november-december hónapban az új mosógépeket már mindenki átvehette az üzletekben.

Továbbra is figyeljük a lakosságot is érintő pályázatokat és tájékoztatjuk a lehetőségekről Vácduka polgárait.

Labdarúgás Vácdukán

Vácdukán hagyományai vannak a focinak is, mint oly sok településen. A felnőtt csapatunk az adott szintű bajnoki tabellának hol az elején, hol a közepén szokott szerepelni, és az is megesett, hogy a végén állt. Viszont minden hullámvölgy után elindultunk felfelé... Az évek során a labdarúgás szervezése és szervezettsége is átalakult. Jogszabályokat hoztak, bajnokságokat változtattak, több utánpótlás csapatot írtak elő annak feltételeképpen, hogy az adott szinten tudjon játszani a felnőtt csapat.

Most ott tartunk, hogy Vácdukán a felnőtt csapat átalakulóban van, viszonylag egységes játékos gárda még nem alakult ki. A Vácduka KSK vezetése megpróbál minden olyan lehetőséget kiaknázni, amely ezt a folyamatot felgyorsítja, hogy minél előbb megmutatkozzon a beléfectetett munka az eredményeken is. Az öregfiúk hozzák a formájukat, ezáltal jó példát mutatnak a fiatalabb korosztályoknak.

Ezzel párhuzamosan az utánpótlás terén nagyot lépett előre a mi kis falunk. A Dunakanyar Régió UFC-vel kötött partneri együttműködés eredményeképpen ma több gyerek focizik szervezeten már ovis kortól kezdve, mint pár évvel ezelőtt. Kihasználva a Bozsik-program lehetőségeit is egyre több, mérkőzésen szerzett tapasztalattal rendelkeznek a gyerekek. A 2015-ös év edzésein és meccsein kiderült, hogy több tehetséges fiú – és lány – van itt Vácdukán, mint ahogy gondoltuk. Nagynevű csapattal szemben is megállták és megállják a helyüket. Gratulálunk nekik és edzőiknek! Szép remények elé nézünk a következő években, akár a fiatalokra, akár a felnőttekre tekintünk.

Természetesen más sportágak képviselői is jelen vannak Vácdukán, akik országos szinten öregbítik falunk nevét, így van kézilabdásunk, karatésunk, kempósunk, birkózónk, úszónk, vízilabdázónk valamint triatlonistánk, és lehetnek még számosan, akikről nem is tudunk...

Adventi készülődés

A már hagyományosnak számító adventi készülődést november 28-án 10 órától rendezte meg a Gyermekünkért Közalapítvány a Művelődési Házban. Kint szállingózott a hó, a meleg termet citromos tea és a mézeskalács fűszeres illata töltötte be. A rendezvény alatt a résztvevő családok

egymással beszélgetve, egymástól ötletet „lopva” egyedi adventi koszorúkat, karácsonyi asztaldíszeket, ajtó és ablak díszeket készíthettek. Az idei évben sem maradt el a gyerekek kedvence, a mézeskalács-díszítés. A nagy asztalok körül sokszor alig lehetett helyet találni, végül mindenkinek lehetősége nyílt arra, hogy szebbnél szebb díszeket készíthessen, s ezekkel díszítse otthonát, segítse családjá karácsonyi készülődését.

Dukai dudások

Írta: Kozák József

Vácduka hajlékonyan simul bele abba a dimbesdombos Magyarországba, amit Palócföldként ismer mindenki, és amiről senki sem tudja, hol kezdődik és hol ér véget. Nehéz dolog is ez, hiszen hasonló középhegységi, dombvidéki tájegységet, a rá jellemző egykori életformával, a felvidéki régiókon kívül megtalálunk másutt is, serte a Kárpát-hazában: a Bakony-erdők vidékétől az őrségi tájakon át a dunántúli-somogyi dombságokig. Jellemző erdős-rétes térség ez, ahol az apró patakvölgyeket fűzesekkel tagolt nádas-berkek rejtik, és ahol a rendre előbukkozó görbe szántókat vadvirágos legelők szegélyezik.

Ez a vidék volt a pásztorok hazája, ahol az állatokat naponta kihajtották a legelőre. Kora hajnalban a kanász túlkölt, hogy jó lesz hamar kaput nyitni a disznóknak. Őt a csordás követte (ha meg nem előzte), semmivel sem kisebb ricsajjal. Szürkületkor ugyanez ismétlődött fordítva; a jóllakott jámbor tehenek lassú bicegéssel, tőgyüket nehezen kerülgetve bambultak hazafelé, míg a malacos csürhe visongva, lökdösődve rohant végig az utcákon a szaftos moslék várható reményében. Közben szólt a duda, a magyar pásztorok ősi hangszere. A kecskefejes, kontraszípos bőrduda egyidős a magyar államalapítással. (Hozzá hasonlólt máshol is találunk Európában, de pl. a híres skót dudának nincs kecskefeje, más változatoknak pedig a kontrasztpa hiányzik.) Az évezredek hangszert legtovább a palócföld pásztorai őrizték. A múlt század elején még volt egy-néhány dudás a nógrádi falvakban, akiktől Bartók Béla és követői még idejében átmenthették a régi repertoárt, de a háborút követő megváltozott világban a duda végképp kiment a divatból.

A dudás-pásztoros nógrádi tájhoz szorosan kapcsolódó kis Vácduká-

ra néhány éve új telepesként érkeztem. Elsőre rögtön egy kerekarcú, nagy bajuszú, valódi palóc-forma emberrel ismerkedtem meg, Dudás Józseffel. Na, ez már igen, — mondom, merthogy én magam is egy dudás Jóska vagyok, csak hogy nekem ez nem a nevem, hanem a becsületes foglalkozásom. Még a hetvenes évek folklórmozgalma ragadott magával, és az akkori „Nomád Nemzedék” tagjaként tevékenykedtem az ősi magyar pásztorhangszer újjászülésén. Aztán, mint előadóművész terjesztettem a magyar dudahagyo-

mányt széles e világon, hogy végül deresedő hajú, élettelt emberként itt keressek enyhelyet, ebben a kies falucskában. Így találkoztam Dudás Józsiával, aki elmondta, hogy felmenői mind pásztoemberek voltak, és ő maga is legjobban a réteken-berkekben érzi otthon magát... Akkor biztos voltak dudások a családjában — mondom neki, ha már Dudásnak hívják, nem igaz? Erre egy kissé elcsodálkozott, de azután földerült az arca: - Hát tényleg, mondta, azért vagyunk mi Dudások... És valóban volt dudás a családban, de annak éppen nem Dudás volt a neve. Még az édesanyjának volt mostohaapja egy nógrádi pásztoember, aki szépen tudott dudálni. Őt Lapáti Antalnak hívták. Fényképet is tudott róla mutatni Dudás Józsi, így hát nem maradt semmi kétség afelől, hogy Vácdukának is megvolt a maga dudása. És nem is akármilyen dudás!

A palócföld nagyformátumú néprajzkutatója, Manga János a múlt század közepén alapos gyűjtést rendezett a nógrádi dudások között. Tőle tudjuk, hogy „Lapáti Antal 1881. szeptember 8-án született Rétszágon. Iskolába 4 évig járt, írni-olvasni megtanult. Mikor az iskolából kimaradt, apja mellett bojtárkodott Kisecseten.

Kanászbojtár volt 21 éves koráig, akkor bevonult katonának. A világháborúban négy évig szolgált, vele volt a dudája is, sokat dudált a tiszteknek.” A korabeli hangfelvételek arról tanúskodnak, hogy Lapáti igazi virtuóza volt hangszerének, mindent tudott, amit a tömlőmuzsikából ki lehetett hozni. Játszotta a csárdásokat (las-

sút és frisset), és közben a dudásoknak azt a sajátos motivikus zenéjét is, amit aprájaként ismerünk, és aminek kisambitusú repertoárját még az ókori síposok állították össze.

Lapáti Antal Vácduka büszkesége lehet. Kedves nótája, amit itt idézünk, egyike a megszámlálhatatlan sokaságú magyar népdalnak, ame-

lyek egyszerű közvetlenséggel tárják eléink az emberi lét sosem múló szépségét:

*Gyere ki a nádas mellé,
feküdjünk le egymás mellé.
Csipkebokor rózsá mellett,
gyere babám, megölellek.*

Információval a közösségért

Írta: Lakatos Attila Tibor

Gondolatok egy hiánypótló program lehetőségéről

Itt a tél, ilyenkor faluhelyen az odakinn tüsténkedők is behúzódnak, és hagyományosan ilyenkor jut több idő a hosszabb beszélgetésekre, tévészésre vagy éppen olvasgatásra.

Az olvasásnál maradván azonban rögtön adódik a kérdés, hogy valójában mit is olvasunk és mennyit? Ráadásul sokféle információforrás létezik a könyvektől az írott sajtón keresztül az internet világáig. Az elemzések alapján hazánkban ma kevesebben olvasnak többet és ennek okai között első helyen áll a rendelkezésre álló idő nagysága. Régi gond, hogy a települések lélekszámának csökkenésével arányosan csökken az olvasási hajlandósága is.

A fenti országos kép arra hajlamosíthat bennünket, hogy Vácduka, mint kis lélekszámú település esetében se számítsunk túl sok jóra az olvasottság kérdésében. Azonban nálunk ez nem így van. Tapasztalataim szerint igény van az olvasásra, az írott, papíralapú kiadványokra illetve az interneten keresztül elérhető szövegekre egyaránt. Ez jó alap, hiszen Vácduka életében az olvasásnak, illetve tágabban értelmezve az írott szónak a jövőben növekvő jelentőséggel kell bírnia és hiba lenne ezt a kérdést egy kézlegyintéssel elintézni és kevesebbel is beérni.

A fentebb megfogalmazott „mit olvasunk és mennyit” tehát lényeges kérdés, hiszen a több információtól a felzárkózást segítő, közösséget kovácsoló hatások várhatók, eközben az újonnan érkezettek jellemző nagyobb nyitottság és a szolgáltatásokra vonatkozó igény is kielégítést nyerhetne. A megvalósításhoz persze közcélú kiadványok, egy kisebb falukönyvtár és tematikus gyűj-

temények szükségesek, digitális formában is. Ezzel pedig az intézmények és persze az aktív közszereplők iránti igény is együtt jár. Jó hír, hogy a könyvtár létrehozásában önkormányzatunk messzemenően elkötelezett.

Gyűjteni lehetne (a hagyományos könyvtári feladatokon kívül) a falu múltjáról fellelhető információkat is, amelyek későbbi vizsgálódás, kutatás segédletei lehetnek. Ezek eredményei kiadványokban közreadhatók és a hagyományörző programok részét képezhetik. Gazdálkodási praktikumok juttathatók el a földdel, állatokkal, állattartással foglalkozók számára, amit sok kezdő gazdálkodó forgathatna haszonnal. A segédletek, tájékoztatók egy része - alkalmazkodva az igényekhez - helyben is elkészíthetővé tehető, az önkormányzati intézmények, az iskola, egyesületek, stb. szerkesztésével illetve közreműködésével. Ezáltal igazán nekünk szóló, testre szabott, a korosztályos gondokra, réteg igényekre kihegyezett kiadványok születhetnek.

Mik lehetnek a hosszú távú következmények?

A teljes faluközösség válhat ennek haszonélvezőjévé. A folyamatos ismeretszerzésen, a kulturális hagyaték feltárásán, a különböző rétegek jelenkori gondjainak megismerésén, a viták, fórumok lebonyolításán keresztül kétirányú információáramlás generálható, amelynek végpontjaiban mi, vácdukaiak állhatunk. Ezáltal jobban megismerhetjük egymást és rájöhethetünk, hogy nagyon sok közös gondolat, érték található bennünk. E sorok írója kulturális vállalkozását szívesen és készséggel mozgósítaná a fenti célok elérése érdekében, hozzájárulva ezzel a közösségi információs program sikeréhez.

Egy falunkbéli írása:

Mikulásra várva

Két jó testvér Csenge, és Bence nagyon várták a decembert, legfőképp azért, hogy építsenek hóembert!

De azt ugye tudja minden kicsi gyerek, hogy a hóban hógolyózni, s szánkózni is lehet. Elő a szánkókkal, irány a hegyoldal!

Így döntöttek ők is és elmentek szüleikkel szánkózni. Rengeteget csúsztak, nagyon elfáradtak.

Mikor hazaértek, édesanyjuk átöltöztette a két kipirult gyermeket, ittak egy jó meleg teát és jött az első december esti feladat!

Ugye mindenki tudja, mit kell tenni december 5-én este???

Persze, hogy a csizma tisztítása következett! Csenge ügyes kislány léte gyorsan végzett saját csizmájával és segített öccsének is! Miután végeztek, elővették szüleik csizmáit is és azt is szépen kifényesítették! Anya nagyon megörült, így az ő feladata már csak a langyos tej elkészítése és a keksz tálalása volt a Mikulás számára. A gyerekek elhelyezték a csizmákat az ablakban és lefeküdtek aludni.

Minden évben ezen az estén is Anya a gyerekek kedvenc meséjét mondta el! Ugye sejtitek, kiről szolt a mese? Hát persze, hogy a Mikulásról!

– Mi is történik ma este? – kérdezte az Anyuka.

– Ma éjjel jön a Mikulás, hogy a csomagokat szétossza! – feleli a két testvér szinte egyszerre a választ.

Anya elkezdte a mesét:

Az északi sark szegletében a legnagyobb hóhegy belsőjében ott él a Mikulás! Nagyon-nagyon sok feladata van az évben neki is és a segítő kis Manóknak is.

Ezen az estén minden gyermek várja, hogy milyen csomagot hoz neki a Mikulás.

Mikulás és segédei - miután a legutolsó csomagot is felcímkézték, és a megfelelő csomagokba is elhelyezték a virgácsokat – előhozta szánját és befogta elé a rénszarvasokat.

Ebben a pillanatban gyönyörűen elkezdett szállingózni a hó és Mikulás a csomagok felpakolása után elindította szánját.

A sűrű hóesésben nehéz volt közlekedni, ezért megkérte legügyesebb rénszarvasát, hogy segítsen neki.

– Tudjátok melyik rénszarvas volt??? - kérdezte Anya.

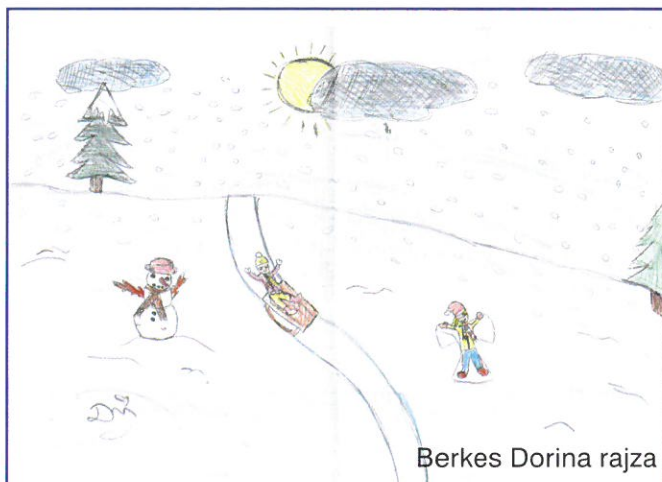
– Rudolf, a Rudi!!! – kiabálták a gyerekek.

Igen, Rudolf volt az a segítő, aki a hóesés ellenére tudta mutatni az utat Mikulásnak, hiszen az ő orra olyan erősen világított, hogy Óperencián túlra is eltalált a Mikulás!

Nagyon sok házhoz kellett menniük, mert mint minden évben, idén is az összes gyereket megjutalmazták az év közben tett jócselekedetért.

Néha előfordult, hogy némelyik kiscsizmába nem csak a csomag, hanem egy virgács is került!

– Ki az, akinek virgácsot is oszt a Mikulás? – érdeklődött Anyuka!

– Azok a gyerekek, akik valami rosszat tettek – mondta Csenge.

– És és- és azok a gyerekek is, akik nem fogadtak szót a szüleiknek – kiabálta Bence.

Ezek után már csak az izgatta a kicsiket, hogy a csizmákba milyen csomag fog kerülni.

Olyan fáradtak voltak, hogy pillanatok alatt elaludtak.

Reggel, mikor felébredtek rohantak az asztalhoz megnézni elfogyott-e a tej. Se tej, se keksz! Ez csak jót jelenthet – gondolták.

Jót bizony, amikor meglátták a csizmákat nem hittek a szemüknek! Minden csizmácska telis-teli volt csomagokkal! Gyorsan kibontották és nagyon megörültek a diónak, mogyorónak, narancsnak, fügének és a csokoládénak is!

Megígérték, hogy a következő évben is jó gyerekek lesznek, továbbra is szót fogadnak szüleiknek, nagyszüleiknek, óvó néniknek és úgy viselkednek, hogy sose kapjanak virgácsot!

Mire minden finomság elfogyott, a csomagokból újabb feladat következett Csenge és Bence számára.

Eljött az idő, hogy levelet írjanak a Jézuskának!

Ez a feladatokat Nektek is!

Rajzoljátok le, mit szeretnétek Karácsonyra a Jézuskától?!

(Ui: ha ti is jó gyerekek voltatok, biztosan megkapjátok az ajándékot, amit kérték!)

H. E.

Közlekedünk a hétköznapiakon

Mint minden hétköznapon, a reggeli, délelőtti időszakban kiürül a falu. A dolgozók dolgozni mennek, az iskolások meg az iskolapadba ülnek be. Hogy ki, hogyan jut el a céljáig, ez elég változatos. Van, aki olyan szerencsés, hogy beül az autóba, és megy, van kit a megbeszéltek szerint autós vesz fel, és közösen mennek, van, ki a buszmegállóban várakozik, s várja a menetrend szerinti járatot.

Bár az ideális menetrend nem volt éppen a topon! Rendszeres, hogy a menetrend szerint közlekedő járat nem áll meg a megállóban, a menetrendben nem szereplő viszont igen. Ez a szokás mifelénk, és rendszeres a bosszúság, ami miatt nem érhető el a megcélzott vonat, vagy a vonatról az autóbusz. A Volántársaságnak írt panaszlevelekre semmitmondó válasz érkezik s tolják a felelősséget az alvállalkozóra. Intézkedés, ellenőrzés, összehangolás nem történik. Reggel és hazafelé jövet pár perc is sokat számít, főleg ha ez menetközben halmozódik is. Szerencsére a vasútvonal felújításán túl vagyunk, (bár a biztosító berendezések gyakran lefagynak, és az átjárót biztosító sorompó nem működik), de a többség sajnálja ezt a rendezett káoszt, hiszen akkor, a kivitelezési idő alatt, a zónázó megállt Vác-Alsóváros megállóhelyen, ahol a környező települések lakói tömegesen parkoltak,

ma pedig már nem áll meg. Eddig bárki kezdeményezte a változást, süket fülekre talált. Mi viszont itt vagyunk, itt élünk, innen közlekedünk el és vissza. Annak ellenére, hogy ezeket a közlekedési problémákat az Önkormányzat is jelezte a szolgáltatók felé, úgy gondolom, hogy a XXI. században a vidéki települések lakóit is megilleti az a tömegközlekedési színvonal, ami a nagyvárosokban természetes, még ha nem is olyan sűrűséggel, de pontosan, menetrend szerint, kiszámíthatóan, az utasok igényeinek figyelembe vételével. Azt hiszem, ez a tömegközlekedők jogos elvárása, még ilyen kis településen is. Remélem, reméljük, hogy az új közlekedésfejlesztési koncepció megoldást fog hozni e hétköznapi problémára is, sikerül a menetrendeket összehangolni, azt betartatni, az igénybevevők megelégedettségére. Akkor igazán elmondhatjuk, jó itt élni, mert az el- és hazautazás sem jelent gondot, és okoz bosszúságot!

B. J.

Idősek Napja

2015. október 1-jén az Idősek Napja alkalmából önkormányzatunk meghívta a 65 év felettieket egy szórakoztató műsorral egybekötött köszöntésre. A Művelődési Házban megrendezett esemény során külön köszöntöttük - kis ajándék kíséretében - a 80 év felettieket. A régi időket idéző műsor után egy kis beszélgetés

keretében a múltbéli eseményekről diskuráltak az idő generáció tagjai némi üdítő, sós és édes süti kíséretében. Nagyon jó volt látni azt a nagy örömet, amit szerény rendezvényünkkel okoztunk ezen a kizárólag nekik és értük szóló délutánon.

Egészségnap

November 14-én Egészségnapot szerveztünk a védőnő és az egészségügyi dolgozók segítségével. Az alapos előkészítő munka eredményeként sokféle lehetőséget teremtettünk arra, hogy – egy kicsit kizökkenve a szürke hétköznapi ritmusából – saját magunkkal és egészségünkkel is foglalkozzunk, nemcsak a szokásos módon. Így több olyan mérést és vizsgálatot szerveztünk egy

napra, amelyekre normális körülmények között napokat kell várni, az utazást nem is említve.

A résztvevőknek lehetőségük volt: anyajegyszűrésre, koleszterin, vércukor, testzsír, vérnyomásmérésre, szemészeti vizsgálatra, prosztatara rákszűrésre ujjbegyvérből, csontritkulás-szűrésre, depresszió és szorongás szűrésre, memóriavizsgálatra, biorezonanciás allergiavizsgálatra és orvosi tanácsadásra.

Mindezek mellett zöld innivalókat és egyéb, az egészséget javító készítményeket is kóstolhattak a megjelentek.

Mikulás

December 5-én, szombaton délelőtt a Művelődési Házban Holle anyó és egy kis Manó segítségével találkozhattak a vácducai gyerekek a Mikulás bácsival. A nagy izga-

lomban - és lámpalázás szereplésben - végül mindenki kapott egy kis ajándékot a Mikulástól, akinek megígérték, hogy a következő évben is nagyon jól viselkednek majd (sőt egy picit jobban, mint az idei évben ☺).

Gyermekeinkért Közalapítvány

Angyalok márpedig vannak

Igazán nem mondható rólam, hogy csak karácsony közeledtével vagyok érzékeny, mélyen elfogadó egyén. Az, amit most érzek, az januárban, a csilingelő és karácsonyi pompától távolodva, a nyári hőségben, a váratlan zivatarban ugyanígy megtalál: szeretem az embereket. Hiszek bennük és a jóságukban. Nem vagyok előítéletes, nem skatulyázom be őket első látásra. No és milyen jól teszem...

Amint ott álltam egy nagyáruház bejáratánál, eleinte ama rászoruló kiszolgáltatottságának az érzésével, akiknek kértem, és a végén elérzékenyülten, hogy vannak Angyalok, ez a hitem újra beigazolódt. Időnként már karácsonyi dalok szóltak, a dekoráció csillogó-villogó dömpingje kacsintott rám a szemközti virágüzlet kirakatából. Melegség öntött el, amikor az első adakozó üres kosarunkba tette adományát. Később aztán a tele kosárban lévő ajándékokat fejben már el is osztottam: mit adnék belőle a 7 gyermekes családnak, ahol az orgonasíp mintájára állíthatnám egymás mellé a gyerekeket. Mit kapna belőle a gyereket egyedül nevelő apuka és kislánya, aki bárminek örül, de leginkább a szeretetnek. Hogyan majsolná a szaloncukrot az a kis ducim, aki nem csokoládétól erősebb alkatú, hanem attól, hogy leginkább kenyérre telik csak.

Én fejben adakoztam, miközben a szigorú, szemöldökét összehúzó üzletember az áruházból kifelé jövet már elsimult arccal, lesütött szemmel tette be kosarunkba a tucatnyi lisztet. A befelé sietősen haladó fiatalember visszafelé tudott időt szakítani, hogy behajoljon a kosárba és szép ünnepet kívánjon. Nem volt olyan szülő a vásárlók között, hogy ne hozott volna valamit. Leginkább mosolyt, köszönetet, hogy ott vagyunk és szabadidőnkől áldozunk azért, hogy aztán adhassunk az általunk ismert rászorulóknak. No és Andriska, aki maga választotta az édességeket, hogy elküldje azoknak a gyerekeknek, akiknek a szülei nem tudnak finomságot venni... mélyen a szívembe zártalak. Belőled válik majd az a felnőtt, aki sietősen fogsz bemenni talán ugyan ebbe az üzletbe 20 év múlva, de

adni mégis ráérősen fogsz. Megöleltem volna az édesanyádat, amiért elmagyarázta neked, hogy mi a különbség közted és azok között a gyerekek között, akiknek küldted az ajándékokat. Miközben Te tudod, hogy nincs különbség köztetek: gyerekek vagytok. Egyformák, egyenrangúak, csupán máshová szánt benneteket a sors.

Aztán a nap vége felé, amikor már sem a fáradtság, sem az éhség nem jutott eszünkbe a sok meleg pillanattól bódultságától, megérkezett az én tépázott szárnyú Angyalom is. Befelé sebtében, alul öltözötten, fázósan, kabát híján egy szakadozott kardigánban, lifegő cipőtalppal sietett. Kifelé rémülten és szégyenlősen, szabadkozva és zsebében kotorászva, fejéhez kapva, hogy elfelejtett hozni valamit. A markában lévő fém-pénzt megszámlolva, pironkodva akarta átadni utolsó forintjait, hogy vegyünk helyette valamit. Kértük, hogy tegye el nyugodtan, pénzt nem fogadhatunk el, próbáltuk meggyőzni. Ő közben a szatyrát szorongatva viaskodott velünk, és határozottan próbált meggyőzni bennünket, hogy a tejecske és a kenyérkéje már megoldja kétszeri étkezését, neki erre a pénzre már nincs szüksége. A másnapi betevőért meg majd megdolgozik.

Drága Angyalom, legszívesebben a kosárba nyúltam volna, hogy önzetlen melegségedet viszonzzam. De hogyan adhattam volna neked úgy, hogy ne bántsalak meg! Az idei fenyőmön egy gyertya már biztosan érted fog égni! Te talán dideregve fogsz benézni szent este ablakokon, ahol terített asztal mellett ülnek boldog családok. De lehet-e bárki boldogabb tőled, aki a semmivel is megelégszik, csak adhasson.

Az idén késett a lelkemben a karácsonyváró csilingelés, ami máskor már október végén megszólalt bennem. De most már megérkezett! Itt van! Hallom a csilingelést! Köszönöm nektek, Angyalkáim!

F. T. ZS.

Önkormányzati Hivatal ünnepi ügyfélfogadási rendje

Tisztelt Ügyfeleink!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy az Önkormányzati Hivatal ünnepek alatti ügyfélfogadása a következők szerint alakul:

- **2015. december 21-23. között 8.00 – 12.00 óráig ÜGYELET**
- **2015. december 28-31. között a hivatal ZÁRVA TART!**

Sürgős esetben az alábbi telefonszám hívható: **70/330-1271**

2016. január 4. (hétfő) napjától a szokásos félfogadási rend szerint várjuk kedves ügyfeleinket!